

TORONYIRÁNY

XIV. 11.

2020. március 15.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Nagyböjt 3. vasárnapja

Március 19. Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese

Ki vagy, és ki nem vagy számomra, Úristen?!

Megbecsülésnek vennéd, ha a **mindenség sajtófőnökét** látnám benned, akit kíváncsi kérdéseinkkel zaklathatunk?

Vajon **dajkáknak** nézhetünk-e, aki elkeseredett bömbölő gyermekeid orrát-szemét törölgeti?

Tekinthetünk-e téged paciensevel veszkölődő **pszichiáternek**?

De még mennyi a paciens, aki emberi egzisztenciája szakadékába tekintve elvesztette benső egyensúlyát!

Vagy **korrepetáló** volnál földünk hatalmas napközijében: ha valamit nem értünk, hát hozzád fordulunk?

Vagy tán azt várjuk tőled, hogy **földünk karbantartója** légy, attól függően, hogy önerőnk mikor mondja fel a szolgálatot?

Vagy mint **ügyész, bíró, revizor** előtt össze kell rezzennünk neved hallatára, mert e névhez törvények és tekintélyes fenyegetések társulnak agyunkban?

Olyan **hatalmasságnak** ismerjelek tán, akit lekötelezetté tehetek, ha „érdekedben” cselekszem?

Hézagpótlónak kellenél nekünk csupán, akit bármikor előránthatunk, ha megakad a „tudományunk”? Vagy egyszerűen **tiszta lapnak**, amelyre kívánságainkat jegyezhetjük?

Te talán **mindez is vagy**, és mégis **egészen más**. Milliószor több! **Te az vagy, Aki Van!**

H. Oosterhuis

A szentmise olvasmányai

- 1. Kiv 17,3-7** A választott nép sivatagi vándorlásának idején Mózes Isten segítségével ivóvízhez juttatja a zúgolódó tömeget.
- 2. 2Tím 1,8b-10** A Szentlélek által tapasztaljuk meg Isten végtelen szeretetét.
- 3. Mt 17,1-9** Jézus egy hosszú, két síkon zajló párbeszéd keretében nyilatkoztatja ki megváltói küldetését, és ad tanítást az Istennel fennálló kapcsolat feltételeiről.

Beszélgetés Jakób kútjánál

Jakób kútja ma is megvan. Az Ószövetség ugyan nem említi, de az ősi hagyomány neki tulajdonítja. Jézus a nap hatodik órájában, tehát a déli hőségben érkezik oda, és fáradtan letelepszik a kútnál, a tanítványok pedig bemennek a faluba élelmet vásárolni. Közben egy asszony jön oda vizet meríteni. A beszélgetés azzal kezdődik, hogy Jézus inni kér tőle. Ebben nem volt semmi feltűnő, hiszen a kút mély volt, s vizet csak kötélre eresztett vödörrel lehetett meríteni. Az asszonynak inkább az tűnik fel, hogy egy zsidó ember megszólítja, holott tudja, hogy azok általában nem állnak szóba a samariaiakkal. Az ilyen ellentét megtalálható a Lk 9,52-ben is. A törvényt magyarázók gyakorlatilag a pogányokkal egy vonalba állították ezt a keverék hitű lakosságot is. A 9. versben az elkülönülésre vonatkozó megjegyzés valószínűleg későbbi magyarázó betoldás, és valóban sok kéziratból hiányzik. Jézus a próféták stílusában titokzatos választ ad, és azzal új, magasabb síkra tereli a beszélgetést. Szavai egyúttal arra is jók, hogy felébresszék a vallásos érdeklődést: Ha ismernéd Isten ajándékát, és azt, aki beszél veled, akkor te kértél volna tőle, és ő élő vizet adott volna neked. Ugyanilyen szintváltozást láttunk a Nikodémussal folytatott beszélgetésben. Jézus szavai hangoztatják, hogy az ő jelenléte és a vele való találkozás Isten ajándéka. A rabbi Isten nagy ajándékának (dorea) a törvényt tartották, az első keresztények pedig később a Szentlelket. Jézus arra céloz, hogy ő, mint Istentől jött ajándék az élő víz ajándékát nyújtja az embereknek. A víz, mint jelkép a sivatagos keleten nagyon is ismeretes volt; a víz csillapította a szomjúságot, táplálta az életet, felfrissített és megtisztított. Ezért használták rituális mosakodásra is, abban a reményben, hogy a belső tisztaságot is létrehozza. Az Ószövetségben Isten maga az élő víz forrása (Jer 2,13; 17,13). Jézus nemcsak az élő víz adományozója, hanem kilétét más jelképek is bemutatják: ő az élő kenyér, a szőlőtő, az ajtó, az út, a világosság. Ezeket a hasonlatokat csak a hívő egyház fogta fel igazi értelmük szerint. Itt az asszony még a szavak természetfölötti jelentését sem látja, hanem csak a kútban levő vízre gondol, és arra, hogy Jézusnak nincs mivel merítenie belőle. Ugyanakkor már úrnak szólítja és azt kérdezi, hogy honnan venné ezt a vizet. Ez a „honnan” az evangélista számára jelentős szó, már hallottunk róla a kánai menyegzőnél (2,9) és Nikodémusnál (3,8), s később ismétlődni fog még Jézus felsőbb eredetével kapcsolatban is (7,27; 8,14; 9,29).

Az egyház tagjai azután már tudták, hogy Jézus éppen égi eredete miatt lehet az élő víz forrása.

Az asszony azonban megmarad a földi síkon, s csak azért szeretné ezt a különleges vizet, hogy ne kelljen ide járni a kútra. S mivel a jelképeket nem érti, nyilvánvalóbb jelet kap. Jézus elárulja, hogy ismeri az ember rejtett dolgait. Felszólítja, hogy hívja oda a férjét, s erre az asszony kitérő választ ad, bevallja, hogy nincs férje. A valóság azonban az, hogy már öt férje volt, és akivel most él, az nem férje. Jézus itt is olyannak mutatja magát, mint a szinoptikusoknál: a betegek, elesettek orvosának. Amikor az asszony látja, hogy Jézus ismeri titkait, akkor kezd ő is vallásos gondolatot belevinni a beszélgetésbe. A kapott jel alapján feltételezi, hogy prófétával találkozott. A samariaiak használták Mózes könyveit, s a MTörv 18,15 alapján a Messiást prófétái minőségében várták. Az asszonytól nem telik több, mint hogy felvesse a zsidók és a samariaiak között vitatott kérdést a kultusz helyére vonatkozólag.

Jézussal elérkezett a kinyilatkoztatás teljessége, s ezért az embernek belső meggyőződéssel, hódolattal kell Isten felé fordulni. Ez az óra övele érkezett el, mert ő maga is így tiszteli az Atyát. Azzal, hogy az Atya őt ide küldte, jelezte, hogy az emberektől is ilyen tiszteletet kíván. Már a régi próféták is ostromozták a külsőséges istentiszteletet, és ők is jelezték a nagy fordulatot, amikor majd napkeletől napnyugatig tiszta áldozatot mutatnak be az Úrnak (Mal 1,11). Mivel pedig Isten szellem, lélek, és nincs helyhez kötve, azért a külsőségekhez kötött imádás nem is lehetett végső akarata. A lélekben és igazságban való imádás értelmét abból az állításból kell levezetni, hogy „Isten lélek”. Ahogy az ember újjászületik vízből és Lélekből, úgy a Szentlélek ott lesz a hívők imádságában is. Az „igazságban” való imádás pedig arra utal, hogy Jézus Krisztusban megkaptuk a teljes tanítást és a teljes kegyelmi rendet. Általa felmérhetjük Isten föntségét és az ő segítségével kinyilváníthatjuk a köteles hódolatot. Jézus mind a megismerést, mind a hódolatot a Szentlélek által hozza létre bennünk. Az igazi imádás Istennel való találkozás, s ezt ő teszi lehetővé számunkra. Isten lelkének hasonló szerepet tulajdonítanak a qumráni iratok is az ószövetségi előzmények alapján. De az értékelés nem azonos. Ott hiányzik az a gondolat, amit az evangélista legjobban kihangsúlyoz, hogy a hívő ember a keresztségben Isten gyermeke lesz, újjászületik a Szentlélek által, s ezért képes igazi lelkülettel az Atya felé fordulni.

Az imádságnak ezzel a szellemesítésével az evangélista nem utasítja el a közös istentiszteletet és a külsőségek alkalmazását. Másutt eléggé hangoztatja, hogy Jézus maga is jelen van, ahol a hívők az ő nevében és az ő lelkületével összegyűlnek. Különbösen is az egyházi közösség tekintette magát kezdettől fogva a Lélek és az igazság hordozójának. Az egyén annyiban részesül a Szentlélekben és a kinyilatkoztatott tanításban, amennyiben tagja lesz az egyháznak. Az egyházi kultuszt különben nem szabad csupán ebből a kijelentésből levezetni, hiszen itt még nincs utalás Jézus áldozatára, amely minden kultusz betetőzője. Az egyház kultusza nem kizárólagosan szóbeli ima és nem egyoldalúan belső összeszedettség. Az égő és véres áldozatot nem vette át, mert azok csak előképei voltak Jézus áldozatának, de a külső áldozati cselekményt meghagyta, és felvette egy magasabb rendű szentségi jelképbe. Az új áldozati adomány a megtestesült Ige teste és vére. A cél az, hogy a hívő átvegye Jézus készséges lelkületét Isten akaratának teljesítésére. Az Atya ilyen imádkozókat akar, s ez egyben felhívás volt az asszony számára is, hogy életét ilyen irányban alakítsa át. A beszélgetés vonala tehát állandó emelkedésben van, de az asszony erre a szellemi magaslatra még nem tud felemelkedni. Azt sem érti, hogy minek az órája jött el: a világosságot még a jövőtől várja: Tudom, hogy eljön a Messiás, a Fölkent, s amikor eljön, mindent tudunkra ad. Jézus azonban már ezt a jövőt képviseli. A feladata éppen az, hogy mindent tudunkra adjon.

Gál Ferenc

Mit csinál a tévé a gyermekkel? (27.)

13. Félelem a képernyőn megjelenő horrortól és erőszaktól

Gyerekek groteszk képzelet játéka

A gyerekek az önmagukban kifejlesztett védekezőképességgel együtt bizonyos affinitást mutatnak bizonyos ábrázolások iránt, ami kicsit taszítja is őket az erőszakos jelenetek felé. Mit jelent mindez?

A gyerekek számára nem különböző média erőszakábrázolásairól van szó, azaz például nem a videók erőszakosságáról. Számukra a videók, a felvett kazetták, a képregények vagy a kalandos történetek egyformán fontosak, mert élenkítik velük fantáziájukat. Ebből a célból a meghatározó tézis ez: a kisebb és a nagyobb gyerekeknek is van valami belső érzékük az erőszak groteszk ábrázolásához, mert így tudják kifejezni magukat és szembenézni azzal, ami számukra érthetetlen, fenyegető és nyomasztó. Az igazán felháborító az, hogy a médiapiac szemérmetlenül kihasználja ezt a kapcsolatot! A gyerekek és az erőszak viszonya azonban nemritkán nehézségeket okoz a felnőttek számára.

Megtapasztalni a „sötét” oldalt

Beszéljünk csak a témáról drasztikus kifejezésekkel: a gyerekek olykor gonoszak és olykor gonoszoknak is kell lenniük, hogy normálisan fejlődjenek. Mit jelent ez? Emberi természetünkben benne van, hogy a jóra hajlunk, bár környező világunk tele van erőszakkal és fenyegetéssel, amit visszautasítunk, és amit gyakran lekicsinylünk. Ki gondol rá, hogy maga is bekerülhet a közé az évi 8-10 ezer ember közé, akik minden évben meghalnak közlekedési balesetben? Ki gondol rá, hogy a szmog, amit a városokban beszívunk, tüdőrákot okozhat, és hogy az atomerőművek felrobbanhatnak?

A fogyasztói, teljesítményközpontú társadalomban a gyerekek számára különleges kényszerek is vannak. A bielefeldi egyetem egy 1992-es felmérésének eredménye a következőt mutatja:

Gyerekek stresszhatás alatt a teljesítményközpontú társadalomban

A gyerekekkel szemben támasztott követelmények kezdik meghaladni azt a szintet, amelyet életkoruk alapján elvárhatunk tőlük... A gyerekek nem tapasztalják meg a tiszteletet, a méltóságot és a szabadságot, amire szükségük lenne az egészséges fejlődéshez. Az egészséges és egységes környezethez való joguk sérült. A családnak alapvető szerepe van a gyerekek fejlődésében, a házasságoknak azonban több mint egyharmada felbomlik, a gyerekek bizony megérik ezt, és szenvednek a következményektől. Az iskolák nem foglalkoznak eleget a személyiség fejlődésével és a társadalomba való beilleszkedéssel, a szülők túlterhelik a gyerekeket. Ez a stressz betegségeket is okoz. A gyerekek 10-15 százaléka lelki zavaroktól szenved: hiperaktívak, stresszesek, agresszívok és depressziósak, az öngyilkosságok száma is emelkedőben van. A gyerekeknek legalább 10 százaléka valamilyen krónikus betegségben szenved. Az asztma és a pollenallergia járványként terjed. A pszichoszomatikus betegségek aránya is nő, úgymint koncentrációs, emésztési, táplálkozási zavarok, fejfájás, hasfájás, szédülés, hányinger.

Tartsuk távol a rosszat?

Egy ilyen fenyegetett világban legalább a gyerekeknek jóknak és védetteknek kellene lenniük, hogy szebbé tegyék a világot. Ezt leginkább a kislányokra mondják. Ezzel a reménnyel próbáljuk megtisztítani az emberi lét sötét oldalait, messzire tartván azokat a gyerekektől, hogy bennük csak a jó és a szép növekedjen. Nagy hiba! A gyerekeknek szükségük van arra, hogy megismerjék és felfedezzék a sötét és erőszakos dolgokat, és megtapasztalják, hogyan is kell viselkedni ezekkel szemben. Ez természetesen korántsem jelenti azt, hogy az előzőekben említett típusú videokazetták szükségesek vagy ajánlottak lennének! A gyerekeknek inkább arra van szükségük, hogy groteszk fantáziálásaik segítségével maguk fedezhessék fel saját maguk és mások sötét oldalait.

Milyenek ezek a groteszk fantáziálások?

Térjünk vissza Hófehérekéhez. A féltékeny mostohaanya története, aki megöleti mostohalányát, hogy megegye (azaz, hogy szimbolikusan újra birtokba vegye és uralma alá vonja), ha szó szerint vesszük, kimondhatatlanul örült, véres, groteszk és gonosz. A gyerekekben azonban ahhoz, hogy ezt elfogadják, hozzájárul egy nagyon fontos dolog: ez annak az ábrázolása, hogy egy anya is lehet különösen féltékeny és gonosz. Ez a gonosz és féltékeny nő olyan hatalommal is bírhat, hogy legalábbis szellemi értelemben darabokra tép valakit és megeszi. Ehhez hozzá kell vennünk, hogy mindez csak azért lehetséges, mert Hófehére édesanyja, aki jó volt és védelmezte őt, meghalt.

Groteszk fantáziálások a félelem legyőzésére

Íme, egy gondolat Bruno Bettelheim „A mese bűvöletében” című könyvéből: „A gyerekeknek szükségük van groteszk fantáziálásokra, hogy legyőzzék a félelmeiket. Egy ilyen »extravagáns kép« először is reális ábrázolásokat indít el arról, hogy az anya- illetve az anyák -lehetnek jók vagy rosszak, fennhéjázók vagy nagylelkűek, barátságosak vagy védekezők, vigasztalók vagy idegenek. Egy másik gondolat: hogy tudná felmérni egy gyerek az erejét, ha nem próbálhatja ki azt is, hogy mi rosszra képes? A gyerekeknek ellenőrizni kell saját erejüket a többi gyerekhez, az állatokhoz, a tárgyakhoz, a szüleikhez képest. De a gyerekeknek mindig a képzelettel kell összevetniük erős és gyenge pontjaikat, amiket eltúloznak, fölfújnak, és amelyek valószínűleg véresek, brutálisak és tele vannak félelmekkel és veszélyekkel. Valami hasonlót látunk a mesékben. A törpének így sikerül elérnie, hogy a hatalmas kannibál óriás megölje a saját lányát. Maga a szöveg, tehát amit a felnőtt »földhözragadt« gondolkodása megért, gyilkos családról szól, valakiről, aki megeszik egy másikat, aki azért túléli, nagy és erős lesz. A gyerekeinknek puskák, gépfegyverek, pisztolyok, kardok és hasonló gyilkos eszközök kellene, hogy harcolva -legalább gyerekként- hősök legyenek. Ezek az eszközök nem a háborús fegyvertár részei, hanem a felnőttek világból kölcsönzött eszközök a fantázia világa számára.”

(Folyt. köv.)

Ben Bachmair

Vasárnapi jegyzet

A kezdet nehéz

Láttam néhány éve a hegytető fenyveseit. Megtépte a szél, megtördelte a jég egy kegyetlen éjszakán. A fák, mint a fogpiszkálók hegyesen, csupaszon; tölgyek dültek ki, bükkök, s amikor a hold megvilágította őket – szőke törzsüket – a „csöndes éj anyala” nem ment át az ösvényen.

Már megint álmodom, kilépve a valóságból s oda, ahol a tépett természet elrejt, de sugallatokkal tölt el. Írok egyfolytában, el nem fogy tollam alól a Mátra, ahol egyszer a hegyvilág poétája (Sík Sándor) a keresztény embernek szánt üzenetét így fogalmazta meg: „Nem erőlködni befelé sem, csak bámulni a létezésen.”

Bőjtidőben ekként kellene átgondolni önmagunkat. A természetes teremtettségünk alapján, vagyis mindenkinek úgy, amilyen, s nem fölvert pózokkal. A mindenképpen mássá levés erőlködésével, nehogy kiderüljön: ő tulajdonképpen nem azonos önmagával, ő más, ő jó, csodálatos, bölcs, és mindenkinek példa. Mert bizony vannak ilyenek. Önmutogatók, farizeusok, akik a kereszténységből talán semmit sem értenek.

A bőjt a megtérés ideje, ám az utóbbi szót legjobb elfelejteni. Mivel a megtérést nem napokkal, évekkel mérik, hanem benső történésekkel, átalakulásokkal, amelyeknek nem lehet vége, hanem csak folytatása.

A múlt század egyik legnagyobb konvertitája, a francia Paul Claudel helyét hiába jelöli emléktábla a Notre Dame-ban, Párizsban: „Itt tért meg 1886 karácsonyán.” Csupán meghallott valamit: egy zsolozsma-dallamot, s elkezdődött a lelkében valami. Aztán még hosszú évek következtek. Csak Isten számára lehetett ez a fordulat azonnali, akinek egy nap annyi, mint ezer év, s ezer év, mint egy nap. Bekövetkezett az igazi változás, és ez a lényeges. Legyen hát az idej bőjt kezdet – mondom magamnak, miközben a testvér (református) egyház kiadójától kapott könyvet lapozom, s percenként megállok Alister McGrath, az író sorainál az ismeretlen Istenről: A keresztény ember számára a világ tele van egy másik világra utaló jelekkel... Sokan vannak, akiknek életében volt egy különös fontos esemény... Maga a szóban forgó élmény a meghatározó... Ezen élmények mindegyike valós és fontos. Mégis legjobb, ha újtjelzőknek tekintjük, amelyek e földön tapasztalt... élményeinktől egy mélyebb és maradandóbb beteljesülés felé mutatnak, ami nem más, mint Isten megismerése.” Hogy már eléggé ismernénk, hiszen hívők vagyunk, gyakorló vallásosok? Ebből sosem lehet elég, az élet az agóniáig tart, vagyis a halálig, ami kiszámíthatatlan.

Mégis kiszámítható a pálya, melyet meg kell futnunk. Kiszámíthatósága a napi jó elhatározás és maga a cselekvés. Az imádság hozzá Canterbury Szent Anzelmé: „Tedd tökéletessé, amit elkezdted Uram. Add meg nekem azt, aminek a vágyát Te keltetted fel bennem, nem az én érdemem miatt, hanem a Te jószágodból, amellyel megkerestél engem.”

Hogy a kezdet nehéz?

A legnehezebb...

† Tóth Sándor

hírek ..... információk

Az *árvízi fogadalom temploma* címmel március 14-én Hódi Nóra idegenvezető tartott tematikus sétát a Dómban, valamint az altemplom sírjainál. A résztvevők a szegedi nagy árvírről és a Magyarok Nagyasszonya Székesegyház felépülésének történetéről hallhattak érdekes előadásokat.

A Belvárosi Plébánia közössége nagybőjt péntekjein az egyházközség egy-egy csoportjának közreműködésével járja a keresztutat a Székesegyházban, legközelebb március 20-án, este fél 6-kor a Belvárosi Plébánia Belvárosi Plébánia hittanosainak közreműködésével.

A szeged tarjánvárosi Szent Gellért templomban Bolvári János mélykúti plébános tart nagybőjt lelkigyakorlatot a „Mennyei Atya szíve” címmel. A lelkigyakorlatos elmélkedések időpontjai: március 20., péntek és március 21., szombat 18 óra, valamint március 22., vasárnap 10 óra (a szentmisék keretében).

A szeged-felsővárosi Szent Miklós minorita templomban március 20-án, péntektől március 22-én vasárnapig 3 napos nagybőjt lelkigyakorlatot tartanak a 18 órai szentmisék keretében. A lelkigyakorlatot Gyulay Endre püspök vezeti. A szentmisék előtt és alatt is lesz gyónási lehetőség.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Pasztorális Helynöksége szervezésében „A megbocsátás, mint a szabadságra vezető út” címmel tart lelkinapot özvegyek és gyászolók számára Bezzegh Kelemen ferences szerzetes március 28-án, szombaton 9.00-15.30-ig a Katolikus Házban (Dugonics tér 12.). Jelentkezni március 25-ig lehet a CsaládKözpont elérhetőségein: www.pasztoralis.hu, 62/311-216/117-es mellék, 20/828-0476, csaladkozpont@gmail.com. Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

Március 30. és április 5. között rendezi a Szeged-Csanádi Egyházmegye Ifjúságpasztorációs Irodája egyik önkéntes, hagyományos programját a „Tesz-Vesz Tavasz”-t. A program célja a fiatalok figyelmének felhívása az önkéntességre, a kreatív feladatok elvégzésére, illetve arra, hogy figyeljenek teremtett világunk értékeire és ajándékaira, melyeket egyéni kezdeményezéseikkel óvhatják meg.

A teremtett világért való felelősségvállalás és a szociális tevékenység mellett a program igyekszik erősíteni az egyházmegyei identitástudatot is. Ennek a tudatnak az elmélyítéseként a szervezők az idén is kiemelt figyelmet szentelnek a templomok, templomkertek, illetve az út menti keresztek rendbe tételére és megtisztítására. Arra kéri a vállalkozó kedvű csoportokat, akik részt kívánnak venni a programokban, hogy saját településükön lévő templomot, kápolnát, útszéli keresztek keressék fel, és kapcsolódjanak be a „Tesz-Vesz Tavasz” munkájába.

A programra főként plébániai ifjúsági csoportok, katolikus iskolák és osztályok jelentkezését várják egy általuk megnevezett tevékenységgel. Jelentkezni az ipcseged.hu honlapon a Tesz-Vesz Tavasz 2020 menüpont alatt és az IPC Facebook oldalán lehet március 22-én, vasárnapig. További információ: ipc.seged@gmail.com elektronikus levélcímen kérhető.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia nagybőjt tartósélelmiszer-gyűjtés segélyakciót szervez a mai naptól március 22-ig. Az adományokat a karitás juttatja majd el a rászorulókhhoz. A korábbi években meghirdetett gyűjtés eredményeképpen családok ezreit tudták segíteni azokkal a segélycsomagokkal, melyeket a hívek adományaiból juttattak el a rászorulókhhoz. Telefonos adományvonalon is bekapcsolódhat mindenki a karitás segítő szolgálatába a 1356-os telefonszám hívásával, ami alkalmanként 500 forint támogatást biztosít.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ajánlása a koronavírus járvány megelőzése érdekében:

A közösségekért érzett felelősségtől vezérelve a COVID-19 járvány Magyarországra való betörése után az alábbi ajánlások lépnek életbe:

Templomok

- Kérjük a szentmiséken a kézfogás és a nyelvre áldoztatás elhagyását és a kézbe áldoztatás általánossá tételét;
- kérjük a paptestvéreket, hogy a szentmisék előtt és után fertőtlenítsék kezüket vagy vírusok ellen hatékony folyékony kézfertőtlenítő szappannal vagy alkoholos kézfertőtlenítővel;
- a gyóntatóhelység legyen rendszeresen szellőztetve, a gyóntatórácsra kérjük fólia rögzítését;
- kérjük a szenteltvíztartók kiürítést, azok használatának mellőzését;
- amennyiben hatóság elrendeli a tömegrendezvények betiltását, ez vonatkozhat nagy létszámú egyházi rendezvényekre is.

Egyházi intézmények, iskolák és plébániák

- Kérjük, mindenben kövessék az illetékes állami szervek előírásait;
- kérjük a gyakori, lehetőleg óránkénti, gondos szellőztetés elvégzését;
- kérjük, hogy az illemhelységek mindig legyenek ellátva elegendő szappannal, papírtörülközővel és egészségügyi papírral;
- kérjük a kézfertőtlenítési lehetőség biztosítását az épületbe belépők, az illemhelyet használók számára, valamint az étkezésre szolgáló helységekben (pl. szenzoros alkohol tartalmú kézfertőtlenítőszer adagoló).

Betegellátás

- Kérjük a betegellátásban résztvevőket az országos tisztifőorvos által kiadott járványügyi rendelkezések betartására;
- a házi betegellátásban kérjük a paptestvéreket, hogy a látogatás előtt és után fertőtlenítsék kezüket.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
 Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
 Cserny Szilvia, Kozma Gábor,
 Szeberényi Klára, Tóth Sándor
 Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.